

LEKSIKOGRAFER i

DANMARK

NYHEDSBREV nr. 2

November 1989

STIFTENDE GENERALFORSAMLING

Den forberedende bestyrelse i LEDA indbyder hermed til seminar og stiftende generalforsamling

onsdag d. 6.12.1989 på Københavns Universitet Amager
lokale 18.2.173

PROGRAM:

- kl. 13.00 Velkomst, registrering og praktiske oplysninger
- kl. 13.15 Peter Widell: Mulige udviklinger i dansk leksikografi - med udgangspunkt i bl.a. indtryk fra LEDA-turen til England
- kl. 14.00 Ebba Hjorth og Ole Norling-Christensen: En leksikografisk arbejdsplads
- kl. 14.45 Pause (Kaffe med kage for tilmeldte)
- kl. 15.15 Stiftende generalforsamling

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
 2. Den forberedende bestyrelse aflægger beretning
 3. Stiftelse af foreningen Leksikografer i Danmark
 4. Vedtægter
 5. Fastsættelse af kontingent
 6. Valg af formand
 7. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter
 8. Valg af revisor og revisorsuppleant
 9. Eventuelt
- kl. 17.30 Middag for tilmeldte

klip her-----

Tilmelding til seminar og stiftende generalforsamling

(Sæt kryds)

Jeg kommer

Jeg vil gerne have kaffe med kage til kr. 12

Jeg vil gerne have middag til kr.ca. 60

Sidste frist for tilmelding til kaffe og evt. middag er den 22.11.1989. Send en check på beløbet sammen med tilmeldingen eller indbetal på postgirokonto nr. 1 69 01 67

Tilmeldingen sendes til

LEDA

Pia Jarvad

Dansk Sprognævn

Njalsgade 80

2300 S

LIDT OM LEDA

Sammenslutningen **LEDA** (LEksikografer i DAnmark) blev stiftet 10 juni 1988 under et møde på Mols om leksikografisk forskning og ordbogsarbejde i Danmark. Der valgtes en foreløbig bestyrelse, blandt hvis hovedopgaver har været at forberede en egentlig stiftende generalforsamling, se forsiden, samt vedtægtsforlaget side 5-6.

Ca. 150 ordbogsinteresserede har tilmeldt sig - også en del fra det øvrige Norden. Der er kommet mange positive tilkendegivelser om ideen og om nyhedsbrevet. Det er vi glade for og tolker det på den måde at LEDA opfylder et behov. En adresse liste over medlemmerne findes side 7ff i dette Nyhedsbrev. Den kan senere udbygges til en egentlig registrant med bl.a. oplysninger om igangværende projekter hos medlemmerne.

I studierejsen til England 27/8 - 3/9 deltog 21 personer. Vi besøgte Oxford University Press, COBUILD på Birminghams universitet, Longman og Compulexis. Endvidere arrangerede vi et seminar i London sammen med AILA Commission on Lexicography and Lexicology, jf. Robert Ilsons rapport side 4.

LEDAs adresse er fortsat
c/o Dansk Sprognævn
Njalsgade 80
DK-2300 København S
telefon 31 54 22 11

KRONIK

LIDT OM RUSSISK-DANSK OG DANSK-RUSSISK ORDBOG.

af Jørgen Harrit

Mange har sikkert hørt om sondringen mellem aktive og passive ordbøger. Den blev i sin tid lanceret af den russiske lingvist og leksikograf L. Sjtjérba, men er først i de senere år blevet "opdaget" i Vesten og bl.a. i Danmark, hvor man især i germanistiske kredse har taget tanken op.

Set med danskernes øjne er en dansk-russisk ordbog, skrevet for at hjælpe dansk talende med at producere russisk, en aktiv ordbog, mens en russisk-dansk, skrevet for at hjælpe dansk talende med at afkode en russisk tekst, tilsvarende er passiv. Omvendt vil en dansk-russisk for russisktalende være passiv og en russisk-dansk aktiv. Der er væsensforskelle på en aktiv og en passiv ordbog. Det var Sjtjerbas ide, at der for hvert konkret sprogpar burde etableres et sæt på fire ordbøger inden for det almensproglige område, dvs. en aktiv og en passiv hver vej.

Russisk-Dansk Ordbog (RDO; i Gyldendals røde serie) er i sit anlæg en udpræget passiv ordbog. Den adskiller sig fra passive ordbøger fra russisk (og i almindelighed) på en række punkter, bl.a. ved i et ganske omfattende appendiks at forsøge at tackle det problem, at ikke så få grammatiske betydninger på russisk har eller kan have leksikalt udtryk i dansk. Man kan altså sige, at den principielt passive RDO forudsætter en ganske aktiv holdning hos brugeren, hvis det fulde udbytte af bogen skal opnås.

Samtidig er RDO bevidst indrettet således, at den med sin omfattende grammatiske beskrivelse af opslagsordene skal kunne gøre fyldest som referencenværk for Dansk-Russisk Ordbog (DRO), som jeg arbejder på i disse år; ideelt skal DRO udover et stort eksemplermateriale bringe lemmaækvivalenter, hvis morfosyntaktiske egenskaber brugeren kan finde beskrevet i RDO.

DRO er altså først og fremmest en aktiv ordbog. Men - for der er jo altid et men! Selvom man umiddelbart skulle tro noget andet, så er russisk her i landet fortsat at regne for et eksotisk sprog på linie med fx eskimoisk, finsk eller tyrkisk. Samme status har dansk i det russisktalende sprogområde. Der er følgelig intet økonomisk grundlag for at etablere det Sjtjerba'ske sæt af fire ordbøger mellem de to sprog. En plads på den dansk-sovjetiske kulturaftale hjælper i praksis ikke meget. Det gør derimod en samarbejdsaftale mellem Gyldendal og det sovjetiske forlag "Russkij Jazyk". Hvad DRO angår, har russerne givet afkald på ønsket om en decideret passiv ordbog. De får til gengæld en markering af betoning i alle danske opslagsord, angivelse af bøjningsformer samt af enhedsstryk i visse typer af danske brugseksempler. Den ydre nødvendighed skaber altså et i Sjtjerba'sk forstand ganske mærkværdigt produkt. Det indtil nu foreliggende materiale har været afprøvet i praksis på afdelingen for dansk sprog ved universitetet i Moskva, hvor man har fundet, at hybriden bestemt er levedygtig. Så vidt så godt.

Selvom jeg med enkelte afbrydelser har beskæftiget mig med ordbogsarbejde siden 1966 - hovedsageligt dog russisk-dansk - og altså har en vis erfaring på området, har det alligevel overrasket mig, at der er en så kolossal stor forskel på at arbejde med RDO (passiv) og DRO (aktiv). Men det er et kapitel for sig, som jeg vil gemme til en anden lejlighed.

DRO var fra begyndelsen planlagt til at rumme indtil 60.000 opslagsord og til omfangsmæsigt at kunne indgå i Gyldendals røde serie. Den til grund liggende ordliste er det fælles korpus, som er udarbejdet ved Københavns Universitets Afdeling for Leksikografi. Da de første bogstaver forelå i færdig form, udviste de en materialemæssig overskridelse på 75% i forhold til det planlagte. De to forlag har vist stor imødekommenhed ved at acceptere dette. Mit vigtigste argument har været, at jeg jo skal have samtlige data på bordet for at udskille det nødvendige materiale til beskrivelsen af et givet opslagsord. Jeg kan derfor lige så godt straks opbygge en artikel, der tilfredsstiller såvel mig selv som brugeren (skønt sidstnævnte vel næppe nogensinde vil kunne stilles helt tilfreds!). I hvert tilfælde nægter jeg at give mig af med at udarbejde fx en halv eller en tredjedel artikel.

Sidste år afgik min sovjetiske medforfatter ved døden. Af forskellige årsager har jeg ikke ønsket en ny, men får i dag fremragende hjælp af en herboende russiskfødt konsulent, der har dansk som hovedfag fra Leningrads Universitet. Hertil kommer en lige så fremragende og kompetent hjælp fra et redaktørteam på forlaget i Moskva. Så på trods af en stærkt øget arbejdsbyrde for mig selv tegner fremtiden sig rimeligt lys. DRO skulle gerne kunne udkomme en gang i 1993.

SEMINAR I LONDON

I AILA Commission on Lexicography and Lexicology skriver R. F. Ilson:

LEDA-AILA Lexicography Symposium

In London on 28 August 1989 a one-day symposium on lexicography was co-sponsored by LEDA (LEksikografer i DAnmark) and the AILA Commission on Lexicography and Lexicology. There were presentations on Lexicography in Britain (R.F. Ilson), Lexicography in Denmark (O. Norling-Christensen), Collocations and Lexical Functions (R.F. Ilson), and the Gammeldansk Ordbog 'Dictionary of Old Danish' (E. Hjorth). Each presentation was followed by animated discussion. The symposium was attended by 22 lexicographers from Denmark and colleagues from Britain, West Germany, the Sovjet Union, and the U.S.A.

The Symposium marked the beginning of a week-long study tour by the Danish lexicographers of sites of lexicographic interest in England.

The non-Danish participants in the symposium were impressed by the achievements of Danish

lexicography and by their Danish colleagues' interest in and knowledge of developments abroad, and expressed their thanks that LEDA had hired a conference room for the occasion and provided a sumptuous lunch.

FORSLAG TIL

Vedtægter for Leksikografer i Danmark (LEDA)
vedtaget på den stiftende generalforsamling 6.12.1989

§ 1

Foreningens navn er **Leksikografer i Danmark (LEDA)**. Foreningens hjemsted er København.

§ 2

LEDA's formål er at være forum for praktisk og videnskabeligt ordbogsarbejde ud fra ønsket om at fremme

- forståelsen for den betydning ordbøger og leksikografisk arbejde har for national identitet og internationalt samkvem
- kontakten til nordiske og udenlandske leksikografiske sammenslutninger
- udveksling af leksikografiske ideer, erfaringer og arbejdsresultater
- samarbejde om igangværende og planlagte ordbogsprojekter
- oplysning om ordbøger og ordbogsarbejde.

§ 3

Enhver som har interesse i disse spørgsmål, kan blive medlem af LEDA.

§ 4

Foreningen ledes af en bestyrelse som består af 5 medlemmer med hver deres suppleant. Formanden vælges på generalforsamlingen, ellers konstituerer bestyrelsen sig selv. Ethvert medlem i foreningen er valgbar til bestyrelsen og kan genvælges. Bestyrelsen søges sammensat således at faglige, geografiske og institutionsmæssige hensyn tilgodeses.

§ 5

Ordinær generalforsamling afholdes, så vidt muligt i forbindelse med et fagligt arrangement, hvert år inden udgangen af marts måned, første gang i 1991. Der indkaldes med 1 måneds varsel. Forslag som ønskes behandlet ved generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde inden 1. januar. Bestyrelsen sørger for at forslag udsendes sammen med indkaldelsen til generalforsamlingen. Dagsordenen skal indeholde følgende punkter:

1. Valg af dirigent
2. Formanden aflægger beretning
3. Kassereren fremlægger det reviderede regnskab
4. Fastsættelse af kontingent
5. Valg af formand
6. Valg af bestyrelsесmedlemmer
7. Valg af revisor og revisorsupplement

8. Forslag
9. Eventuelt

§ 6

Regnskabsåret er kalenderåret.

§ 7

Ekstraordinær generalforsamling afholdes når bestyrelsen beslutter det eller når 1/4 af medlemmerne skriftlig begører det. Ekstraordinær generalforsamling afholdes inden for 2 måneder efter at begæringen er fremsat. Dagsordenen er som til ordinær generalforsamling.

§ 8

Forslag til ændringer af disse vedtægter skal være bestyrelsen i hænde senest 1. januar. Forslag til ændringer af disse vedtægter skal vedtages med 2/3 af de fremmødte medlemmers stemmer.

§ 9

Forslag til at opløse foreningen skal være bestyrelsen i hænde senest 1. januar. Forslaget skal vedtages med 3/4 af de fremmødte medlemmers stemmer. Hvis foreningen opløses bestemmer generalforsamlingen ved en almindelig flertalsbeslutning hvad der skal ske med foreningens midler.

Jon Albris
Berggreensgade 48
2100 Ø

Henning Bojesen
Gyldendal
Klareboderne 3
1001 K

Torben Arboe Andersen
Inst. f. Jysk Sprog og Kultur
Aarhus Universitet
Niels Juelsgade 84
8200 Århus N

Jens Axelsen
Birkebakken 11
2840 Holte

Else Bojsen
Dansk Sprognævn
Njalsgade 80
2300 S

Mirja Azeem
Kantorvænget 218
8240 Risskov

Søren Brandt
Råbylillestræde 1
4780 Stege

Christian Becker-Christensen
Bratskovvej 12
2720 Vanløse

Lars Brink
Dunhaga 18
I-108 Reykjavík
Island

Per Bengtsson
Handelshøjskolen Syd
6400 Sønderborg

Erik Bruun
Duevej 22
2000 Frederiksberg

Henning Bergenholtz
Handelshøjskolen i Århus
Fuglesangs Allé 4
8210 Århus V

Niels Bjervig
Høst & Søns Forlag
Dr. Tværgade 5
1302 K

Frede Boje
EUROTRA-DK
Njalsgade 80
2300 S

Ole Buhl
Handelshøjskole Syd
Gråbrødregade 2
6000 Kolding

Boel Bøggild-Andersen
EUROTRA-DK
Njalsgade 80
2300 S

Torben Christiansen
Munksgaard
Postboks 2148
1016 K

Ellen Christoffersen
Handelshøjskole Syd
Gråbrødregade 2
6000 Kolding

Inge-Lise Dalager
Gyldendal
Klareboderne 3
1001 K

Institut for Datalingvistik
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 Frederiksberg

Helle Degnbol
Ordbog Norrøne Prosasprog
Njalsgade 80
2300 S

Børge Dissing
Mosesvinget 68
2400 Kbh. NV

Anne Duekilde
DSL-Ordbøger
Njalsgade 80
2300 S

Grete Duvå
Handelshøjskolen i Århus
Fransk Institut
Fuglesangs Allé 4
8210 Århus V

Gunhild Dyrberg
Institut for Fransk
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 Frederiksberg

Sv. Eegholm-Pedersen
DSL-Ordbøger
Njalsgade 80
2300 S

Jørgen Eriksen
Dansk Sprognævn
Njalsgade 80
2300 S

Dorrit Faber
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 F

Ruth Feil
Tysk Institut
Fuglesangs Allé 4
8210 Århus V

Jens Fleischer
PolitikensForlag
Vesterbrogade 26
1456 K

Lena Fluger
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 f

Anna Garde
Kastelsvej 8
2100 Kbh. Ø

Rolf Gavare
Språkdata
S-41298 Göteborg
Sverige

Annelise Grinsted
Skelagervej 58 8
8200 Århus N

Oddrun Grønvik
Norsk Leksikografisk Institutt
Postboks 102 N
Bindern
0315 Oslo 3

Aage Guldbbrandtsen
Handelshøjskolen Syd
Grundtvigs Allé 150
6400 Sønderborg

Niels Haastrup
Institut 6
Roskilde Universitetscenter
Postboks 260
4000 Roskilde

Arnbjørg Hageberg
Norsk Lexikografisk Institut
Postboks 1021 Bindern
N-0315 Oslo 3

Arne Hamburger
Dansk Sprognævn
Njalsgade 80
2300 S

Else Juul Hansen
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 F

Gitte Baunebjerg Hansen
Institut for Tysk
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 F

Steffen Leo Hansen
Institut for Datalingvisti
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 Frederiksberg

Carsten Hansen
Dansk Sprognævn
Njalsgade 80
2300 København S

Inge Gorm Hansen
Institut for Engelsk
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 Frederiksberg

Jørgen Harrit
Kyndbyvej 54
3630 Jægerspris

Bent Hauschildt
Handelshøjskolen i Århus
Tysk Institut
Fuglesangs Allé 4
8210 Århus V

Anna Sågvall Hein
Språkdata
S-41298 Göteborg
Sverige

Ole Nørgaard Helmersen
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 F

Carol Henriksen
Møllerjorden 27
4320 Lejre

Ebba Hjorth
DSL-Ordbøger
Njalsgade 80
2300 S

Håvard Hjulstad
Rådet for teknisk terminologi
Riddersvolds gt. 3
N-0258 Oslo 2
Norge

Henrik Holmberg
IAAS
Njalsgade 80
2300 S

Bente Holmberg
DSL-Ordbøger
Njalsgade 80
2300 S

Henrik Holmboe
Afd. for Datalingvistik
Fuglesangs Allé 4
8210 Århus V

J. Høedt
Institut for Fagsprog ApS
Amaliegade 4
1256 K

Karl Hårboel
Møllevænget 6
5800 Nyborg

Henrik Galberg Jacobsen
Dansk Sprognævn
Njalsgade 80
2300 S

Jane Rosenkilde Jacobsen
Slotsvej 48
2920 Charlottenlund

Bent Chr. Jacobsen
AMKO
Njalsgade 76
2300 S

Arnt Lykke Jakobsen
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 f

Pia Jarvad
Dansk Sprognævn
Njalsgade 80
2300 S

Hanne Jensen
Lærkevangen 4
3520 Farum

Merete K. Jørgensen
DSL-Ordbøger
Njalsgade 80
2300 S

Leon Jørgensen
Handelshøjskole Syd
Gråbrødregade 2
6000 Kolding

Anne Margrethe Jørgensen
Handelshøjskole Syd
Gråbrødregade 2
6000 Kolding

Bo Laursen
Fransk Institut
Fuglesangs Allé 4
8210 Århus V

Bodil Nistrup Madsen
Institut for Datalingvistik
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 Frederiksberg

Lise Mourier
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 f

Inge Kabell
Institut for Engelsk
Njalsgade 80
2300 S

Birgitte Lauterbach
Institut for Fransk
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 Frederiksberg

Bente Maegaard
IAAS
Njalsgade 80
2300 S

Elisabeth Møller
Institut for Lingvistik
Njalsgade 80
2300 S

Allan Karker
Frømosevej 12
8381 Mundelstrup

Rita Lenstrup
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 F

Giovanni Máfera
Via Aleardi 34
I-31100 Treviso
Italien

Margrethe H. Møller
Handelshøjskole Syd
Gråbrødregade 2
6000 Kolding

Jette Knudsen
Ordbog Norrøne Prosasprog
Njalsgade 80
2300 S

Christian Liebing
Kastanieallé 45
6000 Kolding

Bodil Martinsen
Fransk Institut
Fuglesangs Allé 4
8210 Århus V

Bernt Carsten Møller
Handelshøjskolen i Århus
Fuglesangs Allé 4
8210 Århus V

Hans-Peder Kromann
Institut for Tysk
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 F

Anni Lindgren
Vagtelvej 63
2000 Frederiksberg

Eva Villarsen Meldgaard
Institut for Navneforskning
Njalsgade 80
2300 S

Kristin Natvig
NAVFs EDB-senter
Harald Hårfagersgt. 31
Postboks 53
N-5027

Jørgen Larsen
Inst. f. Dansk Dialektforsk.
Njalsgade 80
2300 S

Lilli Lund
Handelshøjskole Syd
Gråbrødregade 2
6000 Kolding

Simo Merne
School of Translation Studies
Turku University
Aurakatu 11
SF-20100 Turku

Ebbe Nielsen
Institut for Navneforskning
Njalsgade 80
2300 S

Karen M. Lauridsen
Engelsk Institut
Fuglesangs Allé 4
8210 Århus V

Henning Madsen
Compulexis
Moor's Edge
Charlton-on-Otmoor
Oxford

Jonhart Mikkelsen
Færøernes Gymnasium
3800 Torshavn
Færøerne

Jørgen Erik Nielsen
Engelsk Institut
Njalsgade 80
2300 S

Hanne Lauridsen
Engelsk Institut
Njalsgade 80
2300 S

Bodil Nistrup Madsen
Institut for Datalingvistik
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 Frederiksberg

Leif Mortensen
Gl. Køge Landevej 269, 1.H
2650 Hvidovre

Ole Norling-Christensen
Gyldendal
Klareboderne 3
1001 K

Matina Orlova-Jermak
Slavisk Institut
Odense Universitet
Campusvej 55
5230 Odense M

Ulrich Oswald
Grønjordsvej 4.6 -4710
2300 S

Patrizia Paggio
EUROTRA-DK
Njalsgade 80
2300 S

Heimir Palsson
Forlaget Idunn
Brædraborgarstigur 16
p.o.Box 294
I-121 Reykjavik

Karsten Egeberg Pedersen
Gyldendal
Klareboderne 3
1001 K

Sonja Poulsen
Institut f. Erhvervssprog
Odense Universitet
Campusvej 55
5230 Odense M

Anne Merete Henriksen Quist
Midtjysk Handelshøjskolecenter
Gl. Landevej 2
7400 Herning

J. Qvistgaard
Institut for Fransk
Handelshøjskolen i København
Dalgas Have 15
2000 Frederiksberg

Ove Rasmussen
Inst. for Jysk Sprog og Ku
Aarhus Universitet
Niels Juelsgade 84
8200 Århus N

Jens Rasmussen
Sveasvej 7
1917 Frederiksberg C

Eva Rode
Ordbog Norrøne Prosasprog
Njalsgade 80
2300 S

Christopher Sanders
Ordbog Norrøne Prosasprog
Njalsgade 80
2300 S

Jens Skov-Larsen
Institut for Slavisk
Njalsgade 80
2300 S

Erik M. Skovfoged
Socialforskningsinstitutte
Borgergade 28
1300 K

Hans Henrik Sorgenfrey
Handelshøjskolen i København
Dalgar Have 15
2000 f

Henning Spang-Hanssen
IAAS
Njalsgade 80
2300 S

Dansk Sprognævn
Njalsgade 80
2300 S

Flemming Svanholm
IBM A/S
Kongevejen 150
3450 Birkerød

John Kousgård Sørensen
Institut for Navneforskning
Njalsgade 80
2300 S

Bertha Sørensen
Handelshøjskolen Syd
Østervang 2
6800 Varde

Viggo Sørensen
Inst. f. Jysk Sprog og Kultur
Århus Universitet
Niels Juelsgade 84
8200 Århus N

Torben Thuesen
Specialpædagogisk Forlag
Silkeborgvej 65
7400 Herning

Christopher Toll
Institut for Orientalsk Fil.
Københavns Universitet
Njalsgade 80
2300 S

Krista Varantola
School of Translation Studies
University of Turku
Aurakatu 11
SF-20100 Turku

Zacharias Wang
Færøernes Gymnasium
3800 Torshavn
Færøerne

Helle Wegener
Institut for Datalingvisti
Handelshøjskolen i Københa
Dalgar Have 15
2000 Frederiksberg

Lotte Weilgaard
Handelshøjskolen Syd
Østervang 2
6800 Varde

Peter Widell
Høje Gladsaxe 56
2860 Søborg

INDHOLD

Forord
Bent Jørgensen: Sted- og personnavneudgivelser
Poul Lindegård Hjorth: Leksikografi
Jørn Lund: Dansk talesprog, variation og usus
Hans Basbøll: Dansk talesprog, systembeskrivelser.
Dansk fonologi i de sidste femogtyve år
Erik Hansen: Dansk grammatik
Peter Harms Larsen og Niels Erik Wille: De to musketerer – tyve år efter. Om pragmatik og pragmatisk analyse, med to illustrerende cases: Fiktion og faktion
Thorkil Damsgaard Olsen: Literacy i Danmark omkring år 1200. Saxos og landskabslovenes vidnesbyrd
Helle Jensen: Om udgivelse af vestnordiske tekster
John Kousgård Sørensen: Om udgivelse af ældre danske tekster .
Flemming Lundgreen-Nielsen: Udgaver af efterreformatoriske danske tekster

Med *Forskningsprofiler* udgivet af Selskab for Nordisk Filologi er det tredje gang, at selskabet fejrer et jubilæum ved publicering af en bog. Traditionen grundlagdes i 1937. Da fejrede selskabet sit 25-års jubilæum med en foredragsrække om hovedpersoner i forrige århundredes modersmålsforskning, publiceret under titlen *Fra Rask til Wimmer*. Også 50-års jubilæet i 1962 markeredes med foredrag og med bogen *Det danske sprogs udforskning i det 20. århundrede*, der udkom i 1965. Denne gang var interessen rettet mod den tilbagelagte del af dette århundrede, og det overordnede tema var ikke personer, men forskningsdiscipliner inden for faget dansk sprog. De foredrag, der blev holdt i anledning af 75-års jubilæet i 1987, udsendes nu i bearbejdet form som en jubilæumsbog med titlen *Forskningsprofiler udgivet af Selskab for Nordisk Filologi*.

Siden sidste status over udforskningen af det danske sprog i midten af 1960'erne har rammerne for forskningen og forskernes adfærd ændret sig en del. Etableringen af flere nye universiteter og forskningscentre og den øgede interesse for forskning hos ansatte ved lærde selskaber og institutioner har betydet, at et større antal personer har haft forskning i ældre nordiske sprog og moderne dansk som en del af deres arbejdsområde i de forløbne 25 år. Samtidig har de ofte formulerede krav om, at forskningsresultaterne skal have brugsværdi i det omgivende samfund, givet anledning til at inddrage nye forskningsområder og til at samarbejde på tværs af sag- og disciplingränsen. Som eksempel kan man nævne den nye disciplin *dansk som fremmed- og andetsprog*, der har fået stor betydning på grund af de senere årtiers tilstrømning af indvandrere og flygtninge. *Nydanske Studier og Almen Kommunikationsteori* 18, der ventes udsendt i 1989, vil indeholde en række artikler fra dette område.

På denne baggrund sandt Selskab for Nordisk Filologis bestyrelse det naturligt at formulere nogle brede temaer for jubilæumsseriens foredrag: hovedemnerne blev dansk sprog i talt og skrevet form og udgivelser i bred forstand.

Forskningsprofiler ligner sine forgængere ved at være forfattet af personer med central placering inden for selskabets interesseområde og ved at rette blikket bagud og opsummere de sidste 25 års resultater. Til forskel fra forgængerne ser den dog ikke kun tilbage, den forsøger også at opridse fremtidsperspektiver.

I sine udenværker adskiller *Forskningsprofiler* sig først og fremmest fra de tidligere jubilæumsbøger ved at være uden en afsluttende kronologisk ordnet bibliografi. Bogens indretning med temmelig forskelligartede bidrag, litteraturmængdens enorme vækst i de sidste 25 år, samt eksistensen af bibliografier og forskningsoversigter, der helt eller delvis dækker selskabets interessefelt, har været afgørende for, at redaktionen ikke har fulgt traditionen på dette punkt.

Bestillingskupon

Undertegnede bestiller hermed

FORSKNINGSPROFILER

udgivet af Selskab for Nordisk Filologi

Foredrag i anledning af

Selskab for Nordisk Filologis 75-års jubilæum

Redigeret af Bente Holmberg, Britta Olrik Frederiksen og
Hanne Ruus.

Gyldendal. SBN 00-76222-9.

248 sider. Kr. 150,00.

Udkommer medio november 1989.

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

til levering gennem:

Boghandlerens navn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Kan afleveres til den lokale boghandler
eller sendes direkte til

Gyldendal Undervisning,

Klareboderne 3, 1001 København K.

Forskningsprofiler

udgivet af

Selskab for Nordisk Filologi

Redigeret af

Bente Holmberg

Britta Olrik Frederiksen

Hanne Ruus

Gyldendal 1989